

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 395/2017-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. júna 2017 prerokoval sťažnosť [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Alexandrom Farkašovským, advokátska kancelária, Pri jazdiarni 1, Košice, pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Humenné v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Er 980/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. marca 2016 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Humenné (ďalej

len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 Er 980/2009 (ďalej aj „namietané konanie“).

2. Sťažovateľ uviedol, že 5. septembra 2014 doručil okresnému súdu návrh na zmenu súdneho exekútora v namietanom exekučnom konaní, v ktorom vystupuje ako oprávnený. Od podania návrhu do januára 2016 bol okresný súd nečinný, preto sa sťažovateľ obrátil na predsedu okresného súdu so sťažnosťou.

Právnomu zástupcovi sťažovateľa bolo až 3. februára 2016 doručené *„uznesenie Okresného súdu Humenné, v ktorom súd vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora“*. Až 9. februára 2016 bola právnomu zástupcovi sťažovateľa doručená odpoveď predsedu okresného súdu, v ktorej tento sťažnosť sťažovateľa označil za neopodstatnenú.

Sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že zo strany povinného ide o dlhodobé neplnenie povinnosti platiť súdom určené výživné, pričom sťažovateľ je študentom bez pravidelného príjmu. Uviedol, že okresný súd bol nečinný aj v súvislosti s rozhodovaním o námietkach povinného voči upovedomeniu o ďalších trovách exekúcie, pričom o týchto okresný súd rozhodol až po 18 mesiacoch.

V dôsledku opakovanej nečinnosti okresného súdu sťažovateľ *„stratil dôveru vo svoje právo na spravodlivý proces, ktoré v sebe zahŕňa rýchlosť konania“*, a zároveň *„má pochybnosti v právnu istotu, ktorá je jedným zo znakov právneho štátu“*.

3. Sťažovateľ navrhol vo veci rozhodnúť nálezom, v ktorom ústavný súd vysloví porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v namietanom konaní. Zároveň navrhol priznať mu finančné zadost'učinenie v sume 2 000 € a náhradu trov konania pred ústavným súdom.

II.

4. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

7. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie, zakázať pokračovať v porušovaní základných práv a slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo ak je to možné, prikázať, aby ten, kto porušil práva alebo slobody podľa odseku 1, obnovil stav pred porušením.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

11. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 221/05).

12. Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľa a skúmal, či nie sú dané dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré bránia jej prijatiu na ďalšie konanie.

13. Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v exekučnom konaní, v ktorom sťažovateľ vystupuje v procesnom postavení oprávneného.

14. Ústavný súd poukazuje na skutočnosť, že sťažovateľ, zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom, sa v petite sťažnosti domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva a práva vo vzťahu k celému exekučnému konaniu vedenému na okresnom súde.

15. Ústavný súd v tejto súvislosti už opakovane judikoval, že okresný súd nie je štátnym orgánom, ktorý vykonáva samotný výkon rozhodnutia, t. j. exekúciu (výnimkou je výkon rozhodnutia vo veciach maloletých), ale právomoc okresného súdu rozhodovať

v exekučnom konaní (zasahovať do exekúcie vedenej súdnym exekútorom) nastáva po splnení zákonom ustanovených podmienok. Po právoplatnom rozhodnutí okresného súdu v konkrétnej veci v rámci exekučného konania sa jeho ingerencia do exekučného konania skončila, až kým znovu nevznikne potreba, aby v exekučnom konaní opäť rozhodoval exekučný súd. To znamená, že exekučný súd nemôže zodpovedať za potenciálne porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov spôsobené dĺžkou celého exekučného konania, ale iba za dĺžku jednotlivých „jeho rozhodovaní“ v rámci exekučného konania.

16. Z obsahu odôvodnenia sťažnosti je možné ustáliť, že sťažovateľ vytýka okresnému súdu najmä nečinnosť v rámci rozhodovania o jeho návrhu na zmenu súdneho exekútora, ktorý doručil okresnému súdu 5. septembra 2014 a okresný súd o ňom rozhodol až uznesením č. k. 12 Er 980/2009-111 z 29. januára 2016.

17. Ústavný súd dopytom na okresnom súde zistil, že uznesenie okresného súdu č. k. 12 Er 980/2009-111 z 29. januára 2016 nadobudlo právoplatnosť 10. marca 2016.

18. Sťažovateľ podal sťažnosť ústavnému súdu 23. marca 2016, teda v čase, keď už konanie o jeho žiadosti o zmenu súdneho exekútora bolo právoplatne skončené.

19. V súlade so svojou judikatúrou (II. ÚS 32/00, I. ÚS 29/02, IV. ÚS 61/03, II. ÚS 298/06, II. ÚS 250/09) ústavný súd poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu označeného práva došlo alebo porušenie v tom čase ešte trvalo.

20. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie

veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Eúropskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

21. Na základe uvedeného možno konštatovať, že prípadná právna neistota v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti sťažovateľa o zmenu súdneho exekútora bola odstránená už pred podaním sťažnosti ústavnému súdu.

22. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti stratilo opodstatnenie zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa, keďže rozhodovanie o nich je viazané na vyslovenie porušenia práva alebo slobody (čl. 127 ods. 2 ústavy).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. júna 2017